

LA INDÚSTRIA METAL·LÚRGICA

El sector de la metal·lúrgia i de fabricació de productes metàl·lics

Continuant amb la sèrie d'anàlisi de sectors, en aquest article analitzem el sector de la metal·lúrgia i de fabricació de productes metàl·lics. D'aquesta manera, contribuïm a divulgar l'*Informe anual de l'empresa catalana* (Departament d'Economia i Finances de la Generalitat) i la *Memòria Econòmica de Catalunya* (Consell de Cambres de Catalunya)

ORIOL AMAT,
CATEDRÀTIC DE LA UPF,
ECONOMISTA I VICEPRESIDENT
DE L'ACCID

Les empreses d'aquest sector han seguit invertint per mantenir els nivells de competitivitat

El pes de Catalunya en el sector a nivell estatal es similar al pes de la població, ja que representa un 16% de la producció estatal del sector de metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics.

Ja abans de l'inici de la recessió en la que ens trobem actualment, les empreses metal·lúrgiques catalanes ja varen iniciar una desacceleració en els resultats (-41%), tot i que fins l'any 2006 el volum de la producció va continuar creixent.

El 2006, les empreses del sector metal·lúrgic i de fabricació de productes metàl·lics van accelerar l'increment del nivell de producció (19,1%, enlloc del 5,2% de l'any 2005). Les taxes de rendibilitat varen disminuir. Així, la rendibilitat dels fons propis va baixar fins el 8,8% (molt menys que el 11,3% de l'any 2005). Les causes principals de la baixada de la rendibilitat dels fons propis són la caiguda de la rendibilitat de l'actiu i del palanquejament.

La rendibilitat de l'actiu ha disminuït (del 7,8% l'any 2005 al 7% l'any 2006) com a conseqüència de l'increment de les amortitzacions, les provisions

i les despeses financeres que ha estat superior a l'increment de l'activitat. Les despeses de personal, també han augmentat menys en relació amb el valor afegit. Per tant, la productivitat laboral ha augmentat. Al disminuir els beneficis ha baixat la despesa en concepte d'impost sobre beneficis.

Un altre aspecte que ha repercutit en la menor rendibilitat de l'actiu és la menor rotació de l'actiu immobilitzat. En canvi, les empreses del sector han millorat la gestió del seu actiu circulant. Les empreses d'aquest sector han seguit invertint per tal de mantenir els nivells de competitivitat.

La reducció del palanquejament (de 3,3 l'any 2005 a 2,0 l'any 2006) implica que el deute és menys rendible que en anys anteriors, encara que els baixos tipus d'interès fan que l'endeutament segueixi essent rendible per a les empreses del sector. De tota manera, aquesta situació pot haver variat en l'actualitat ja que els tipus d'interès del 2008 són més elevats que els de l'any 2006 i, per altra banda, el rendiment dels actius, previsiblement estarà baixant enguany, com a conseqüència de la recessió que estem patint.

La reducció dels recursos generats ha repercutit en el finançament de les inversions, que s'ha fet essencialment amb deutes a llarg termini. En canvi, els fons propis han disminuït tot i que no han augmentat massa els dividends. Aquesta política de finançament ha comportat un increment de les despeses financeres.

En síntesi, fins l'any 2006 els nivells d'activitat varen seguir augmentant però menys que l'any anterior i, en canvi, van empitjorar els resultats en relació amb la generació de recursos i de rendibilitat. Un aspecte positiu és la millora de la gestió dels actius circulants.

En els anys 2007 i 2008, encara que no disposem de les dades que permetrien verificar-ho, tot fa pensar que els nivells d'activitat s'han començat a reduir, el

que comportarà una major desacceleració dels resultats. Aquesta situació podrà ser superada fàcilment per les empreses que estiguin ben capitalitzades i, per tant,

tinguin un nivell baix d'endeutament i aconseguixin mantenir un bon nivell de competitivitat amb polítiques adequades d'innovació, qualitat i costos baixos.

ESTRUCTURA DEL BALANÇ I COMPTE DE RESULTATS. CATALUNYA (METAL·LÚRGIA I FABRICACIÓ DE PRODUCTES METÀL·LICS)

	Exercici 2002	Exercici 2003	Exercici 2004	Exercici 2005	Exercici 2006
Nombre d'empreses de la mostra	84	81	82	85	78
1. Partides del compte de resultats (percentatge de variació anual)					
Valor de la producció	0,7	9,5	28,5	5,2	19,1
=Resultat net total	-8,6	-59,9	668,4	-10,3	-41,0
=Autofinançament	-4,2	-5,0	90,4	-23,0	-2,5
2. Estructura del compte resultats (Vendes = 100)					
=Valor afegit brut (Vendes menys materials i altres despeses d'explotació)	29,1	27,7	26,1	22,6	21,6
-Despeses de personal	18,3	18,5	12,3	12,6	13,1
-Amortitzacions i provisions de tràfic	4,9	4,9	4,9	5,4	4,8
+Ingressos financers	0,4	1,0	0,5	0,9	0,9
-Despeses financeres	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7
+/-Altres resultats	-1,1	-2,4	-2,3	0,4	0,3
-Impost sobre beneficis	0,5	0,2	1,8	1,0	1,0
=Resultat total	3,0	1,0	3,7	3,2	2,2
3. Ràtios economicofinanceres					
Resultat ordinari net / Fons propis	9,7	8,2	22,3	11,3	8,8
Resultat ordinari abans d'interessos / Total Actiu net	7,9	6,8	13,7	7,8	7,0
Palanquejament	2,9	2,1	9,1	3,3	2,0
Valor de la producció / Actiu net de l'explotació (voltes)	1,7	1,7	1,8	1,9	2,3
Valor de la producció / Actiu circulant v net de l'explotació (voltes)	4,9	5,0	5,2	5,0	5,7
Actiu immobilitzat net / Finançament permanent	85,0	86,3	93,3	90,0	86,4
Autofinançament / Fons propis	16,0	14,2	30,8	22,7	18,9

Font: Central de Balanços del Banc d'Espanya, *Informe anual de l'empresa catalana* (Departament d'Economia i Finances de la Generalitat) i *Memòria Econòmica de Catalunya* (Consell de Cambres de Catalunya)